Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rautateiden, maanteiden ja sisävesien henkilöliikenteeseen liittyviä julkisen palvelun vaatimuksia ja julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemistä koskevista jäsenvaltioiden toimista

(2000/C 365 E/10)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2000) 7 lopull. — 2000/0212(COD)

(Komission esittämä 26 päivänä heinäkuuta 2000)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 71 ja 89 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Mahdollisimman korkealuokkaisen julkisen palvelun kehittäminen rautateiden, maanteiden ja sisävesien henkilöliikenteen harjoittamisessa on yksi yhteisessä liikennepolitiikassa asetetuista yhteisön ensisijaisista tavoitteista.

(2) Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on käytettävänään kolme pääasiallista menetelmää: julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen liikenteenharjoittajien kanssa, yksinoikeuksien myöntäminen liikenteenharjoittajille sekä vähimmäisvaatimusten asettaminen julkisen liikenteen harjoittamiselle.

(3) On tärkeä selvittää tällaisten menetelmien oikeudellinen asema yhteisön lainsäädäntöön nähden.

(4) Perustamissopimuksen 73 artiklassa viitataan sisävesiliikenteen osalta julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien tiettyjen velvoitteiden täyttämisen korvaamiseen. Julkista henkilöliikennettä koskeva yhteisön sääntelyjärjestelmä vahvistetaan julkisten palvelujen käsitteeseen rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteessä olennaisesti kuuluvia velvoitteita koskevista jäsenvaltioiden toimenpiteistä 26 päivänä kesäkuuta 1969 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1191/69 [1], jolla pannaan täytäntöön kyseinen perustamissopimuksen artikla ja osoitetaan, miten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat varmistaa riittävät liikennepalvelut, jotka edistävät kestävää kehitystä, yhteiskuntaan sopeutumista, ympäristön paranemista ja alueellista tasapainoa.

(5) Monet jäsenvaltiot ovat saattaneet voimaan lainsäädäntöä, joka antaa mahdollisuuden myöntää määräaikaisia yksinoikeuksia sekä tehdä julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia avointen ja oikeudenmukaisten menettelyjen perusteella ainakin osassa niiden julkisen liikenteen markkinoita. Tämän kehityksen sekä sijoittautumisvapautta ja julkisia hankintoja koskevien yhteisön sääntöjen soveltamisen ansiosta on saavutettu huomattavaa edistystä yhteisön ja ETA:n laajuisessa markkinoillepääsyssä julkisen liikenteen alalla. Tämän vaikutuksesta jäsenvaltioiden välinen kauppa on kehittynyt merkittävästi ja monet julkisen liikenteen harjoittajat tarjoavat nykyään palveluja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa.

(6) Markkinoiden avaaminen kansallisen lainsäädännön perusteella on kuitenkin johtanut sovellettujen menettelyjen välisiin eroihin ja luonut oikeudellista epävarmuutta liikenteenharjoittajien oikeuksista ja toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuksista.

(7) Komission teettämät tutkimukset [2] ja sellaisissa valtioissa saadut kokemukset, joissa julkisen liikenteen alalla on ollut kilpailua useiden vuosien ajan, osoittavat, että yhteisöstä olevien liikenteenharjoittajien välisen säännellyn kilpailun käynnistäminen tällä alalla lisää palvelujen houkuttavuutta ja alentaa niiden hintaa eikä todennäköisesti haittaa liikenteenharjoittajille määrättyjen erityistehtävien suorittamista, jos toteutetaan asianmukaisia suojatoimenpiteitä.

(8) On tärkeä ajantasaistaa yhteisön oikeudellinen kehys sen varmistamiseksi, että kilpailu kehittyy edelleen julkisen henkilöliikenteen palvelujen tarjonnassa ja että uudet oikeudelliset lähestymistavat, jotka jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön säännellessään julkisen henkilöliikenteen palvelujen tarjontaa, otetaan huomioon. Tämä on Lissabonissa 28 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaista, joissa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita pyydetään kutakin toimivaltansa puitteissa ”nopeuttamaan markkinoiden vapauttamista sellaisilla aloilla kuin liikenne”. Yhteisön oikeudellisen kehyksen ajantasaistaminen antaa tilaisuuden varmistaa, että markkinoiden avautuminen tapahtuu sujuvasti yhteisön tasolla ja että kaikkien jäsenvaltioiden kilpailumenettelyjen perustekijät yhdenmukaistetaan.

---

[1] EYVL L 156, 28.6.1969, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (ETY) N:o 1893/91 (EYVL L 169, 29.6.1991, s. 1).

[2] ”Improved structure and organisation for urban transport operations of passengers in Europe”, Isotope-yhteenliittymä, Euroopan yhteisöjen komissio, 1998; ”Examination of Community law relating to the public service obligations and contracts in the field of inland passenger transport”, liikennealan tutkimus- ja koulutuslaitoksen NEAn Euroopan komissiolle toimittama tutkimus, 1998.

(9) Perustamissopimuksen 16 artiklan mukaan on tarpeellista huolehtia siitä, että yleistä taloudellista etua koskevat palvelut toimivat sellaisin perustein ja edellytyksin, että ne voivat täyttää tehtävänsä. Kilpailun kehittymistä olisi sen vuoksi ohjattava yhteisön säännöillä, joilla varmistetaan yleisen edun suojeleminen julkisten liikennepalvelujen laadun ja saatavuuden osalta. Tämän yleisen edun turvaamiseksi on tärkeää, että kuluttajilla ja asianomaisilla osapuolilla on käytettävissään integroitua tietoa saatavilla olevista palveluista.

(10) Sijoittautumisvapaus on yhteisen liikennepolitiikan perusperiaate, jonka mukaan yhdestä jäsenvaltiosta tuleville liikenteenharjoittajille, jotka ovat sijoittautuneet toiseen jäsenvaltioon, on taattava avoimella ja syrjimättömällä tavalla pääsy julkisen palvelun markkinoille viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa.

(11) Perustamissopimuksessa vahvistetaan kilpailun rajoittamista koskevat erityissäännöt. Sen 86 artiklan 1 kohdassa jäsenvaltiot velvoitetaan erityisesti noudattamaan näitä sääntöjä, kun on kyse julkisista yrityksistä ja yrityksistä, joille on myönnetty yksinoikeuksia. Perustamissopimuksen 86 artiklan 2 kohdan mukaan nämä säännöt koskevat tietyin edellytyksin yrityksiä, joille on annettu tehtäväksi tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja.

(12) Syrjimättömyysperiaatteen soveltamisen ja kilpailevien liikenteenharjoittajien yhtäläisen kohtelun varmistamiseksi on tärkeä määritellä yhteiset perusmenettelyt, joita toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava tehdessään julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia tai asettaessaan julkisen liikenteen harjoittamista koskevia vähimmäisvaatimuksia. Yhteisön lainsäädännön periaatteiden mukaan toimivaltaisten viranomaisten on näitä menettelyjä noudattaessaan otettava huomioon teknisten standardien vastavuoroinen tunnustamisen ja valintaperusteiden suhteellisuus. Toissijaisuusperiaatteen mukaan tällaisissa yhteisissä perusmenettelyissä on kuitenkin annettava jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille vapaus tehdä julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia tai asettaa julkisen liikenteen harjoittamista koskevia vähimmäisvaatimuksia tavalla, jossa otetaan huomioon kansalliset tai alueelliset oikeudelliset tai todelliset erityisolosuhteet.

(13) Tutkimukset ja kokemukset osoittavat, että julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tarjouskilpailumenettely on tehokas tapa saavuttaa kilpailuun liittyvät kustannus-, tehokkuus- ja innovaatioedut estämättä liikenteenharjoittajia suorittamasta niille yleisen julkisen edun nimessä määrättyjä erityistehtäviä.

(14) Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 neuvoston direktiivissä 92/50/ETY ([1]) ja vesi- ja energiahuollon, liikenteenja teletoiminnan alan hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa direktiivissä 93/38/ETY ([2]) vahvistetaan pakolliset tarjouskilpailusäännöt, jotka koskevat tiettyjen sopimusten tekemistä. Tapauksiin, joihin näitä sääntöjä voidaan soveltaa, ei sovelleta tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat vaatimusta sopimusten tekemisestä tarjouskilpailumenettelyä noudattaen sekä menetelmiä, joilla liikenteenharjoittajat on valittava.

(15) Tarjouskilpailumenettelyn ei pitäisi kuitenkaan olla pakollisena edellytyksenä julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemiselle, jos rautatieliikennepalvelujen tarjontaa koskevien turvallisuusvaatimusten noudattaminen tai metroliikenteen taikka kevyen raideliikenteen verkon yhteensovittaminen vaarantuu. Asianomaisilla osapuolilla olisi kuitenkin oltava mahdollisuus ottaa hyvissä ajoin kantaa suunnitelmiin tehdä sopimuksia tällä tavalla, jotta niiden näkemykset voitaisiin ottaa huomioon. Jos raideliikennepalveluja koskevat sopimukset on kokonaan integroitu linja-autoliikennepalveluihin, olisi oltava mahdollista sisällyttää linja-autoliikennepalvelut samaan sopimukseen.

(16) Tarjouskilpailumenettelyn ei pitäisi olla pakollisena edellytyksenä julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemiselle myöskään silloin, kun sopimuksen arvo on pieni. Tämän arvon olisi oltava suurempi, jos tarjouskilpailu järjestetään koko verkosta kuin jos se järjestetään verkon osasta tai yksittäisestä reitistä.

(17) Ottaen huomioon, että julkisen liikenteen markkinoiden eräät lohkot ovat kaupallisesti kannattavia, toimivaltaisilla viranomaisilla olisi myös oltava mahdollisuus edistää markkinoilla syntyviä uusia aloitteita sellaisten palvelujen tarjoamiseksi, joista on puutetta ja joita yksikään liikenteenharjoittaja ei toistaiseksi tarjoa, myöntämällä liikenteenharjoittajan pyynnöstä yksinoikeuden palvelujen tarjoamiseen tietyllä reitillä. Tämä voidaan tehdä ilman tarjouskilpailumenettelyä sillä ehdolla, että oikeus myönnetään ainoastaan määräajaksi eikä sitä ole mahdollista uusia.

(18) Jos viranomaiset myöntävät yksinoikeuden, johon ei liity taloudellista korvausta, niiden olisi voitava myöntää se yksinkertaistetulla menettelyllä, joka takaa kuitenkin liikenteenharjoittajien välisen syrjimättömän kilpailun.

(19) Viranomaisilla olisi oltava mahdollisuus korvata liikenteenharjoittajille julkisen liikenteen harjoittamista koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset sillä ehdolla, että kyseinen korvaus voidaan laskea oikeudenmukaisesti eikä se ole niin suuri, että se vähentää liikenteenharjoittajiin kohdistuvaa painetta keskittyä pääasiallisesti matkustajien tarpeisiin.

([1]) EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 97/52/EY (EYVL L 328, 28.11.1997, s. 1).

([2]) EYVL L 199, 9.8.1993, s. 84, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 98/4/EY (EYVL L 101, 1.4.1998, s.1).

(20) Tämän asetuksen säännöksiä, jotka koskevat liikenteenharjoittajia, olisi sovellettava myös sellaisiin tapauksiin, joissa julkisen liikenteen palveluja tarjoaa julkinen hallinto, joka ei ole toimivaltaisena viranomaisena toimivasta julkisesta hallinnosta erillinen oikeussubjekti. Yhteisön lainsäädännön syrjimätöntä soveltamista ei voida varmistaa muilla järjestelyillä, joissa näitä säännöksiä ei sovellettaisi sellaisiin tapauksiin, joissa valtio harjoittaa yritystoimintaa.

(21) Tutkimukset ja kokemukset osoittavat, että kun palveluja tarjotaan sellaisten julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten perusteella, joiden voimassaoloaika on rajoitettu viiteen vuoteen, tämä ei välttämättä haittaa liikenteenharjoittajille määrättyjen erityistehtävien suorittamista. Jotta kilpailu vääristyisi mahdollisimman vähän ja jotta samalla voitaisiin varmistaa palvelujen laatu, julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten voimassaoloaika olisi yleensä rajoitettava tämän pituiseen ajanjaksoon. Pidemmät ajanjaksot voivat kuitenkin olla tarpeellisia silloin, kun liikenteenharjoittajan on investoitava infrastruktuuriin, raideliikenteen liikkuvaan kalustoon tai muihin ajoneuvoihin, jotka on sidottu erityisiin maantieteellisesti määriteltyihin liikennepalveluihin ja joilla on pitkät takaisinmaksuajat.

(22) Syrjimättömyysperiaatteen mukaan toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, etteivät julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset koske laajempaa maantieteellistä aluetta kuin on tarpeellista ottaen huomioon yleinen etu ja erityisesti tarve tarjota integroituja palveluja suurille asiakasryhmille, jotka käyttävät yleensä saman matkan aikana useampaa kuin yhtä julkisen liikenneverkon yhteyttä.

(23) Jos toimivaltaisten viranomaisten on yleisen edun nimessä tarpeellista suojella työntekijöitä tilanteissa, joissa julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen tekeminen voi johtaa liikenteenharjoittajan vaihtumiseen, niillä on oltava valtuudet velvoittaa liikenteenharjoittajat soveltamaan työntekijöiden oikeuksien turvaamista yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltion lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/187/ETY ([1]) asiaa koskevia säännöksiä.

(24) Tämän asetuksen mukaisesti käyttöön otettujen menettelyjen on oltava avoimia, ja toimivaltaisten viranomaisten päätöksiä varten on oltava valitusmenettelyt. Lisäksi viranomaisten olisi säilytettävä kymmenen vuoden ajan päätöksiään koskevat asiakirjat valtiontukimenettelyjä koskevan neuvoston asetuksen (EY) 659/1999 ([2]) 15 artiklassa vahvistetun vanhentumisajan mukaisesti.

(25) Asetuksen (ETY) N:o 1191/69 mukaan julkisen palvelun vaatimusten täyttämiseen liittyvistä toimintakustannuksista ja -tuloista, yleiskustannuksista, varoista ja veloista on tarpeellista pitää erikseen kirjaa. Tämä vaatimus olisi säilytettävä ajanmukaistetussa muodossa erityisesti sen varmistamiseksi, että viranomaiset saavat vastinetta julkisista varoista maksetulle rahoitukselle ja ettei korvaukseksi tarkoitettuja maksuja käytetä väärin kilpailun vääristämiseen.

(26) Jos korvausmaksut ylittävät määrän, joka tarvitaan julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisestä liikenteenharjoittajalle aiheutuneiden nettokustannusten korvaamiseksi, maksut voidaan tarkastaa valtiontukia koskevien yhteisön sääntöjen mukaisesti. Sen vuoksi on asianmukaista, että yhteisö vahvistaa säännöt siitä, milloin korvauksia ei katsota kohtuuttomiksi. Sopimusten tekeminen tarjouskilpailumenettelyä noudattaen on tehokas keino varmistaa, etteivät korvaukset ole kohtuuttomia, jos tarjouskilpailun tulokset heijastavat oikeudenmukaisia ja realistisia markkinaedellytyksiä.

(27) Asetuksessa (ETY) N:o 1191/69 vapautetaan sen säännösten mukaan maksettu korvaus valtiontukea koskevasta ilmoitusmenettelystä, joista määrätään perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa. Tässä asetuksessa vahvistetaan uudet ja yksityiskohtaiset säännökset, mukaan lukien erillistä kirjanpitoa koskevat ajanmukaistetut vaatimukset, julkisen henkilöliikenteen alan erityisolosuhteita varten sen varmistamiseksi, että korvaus on yhteisön valtiontukisääntöjen mukainen. Lisäksi asetuksessa vahvistetaan uudet yksityiskohtaiset menettelyt, jotka antavat komissiolle mahdollisuuden valvoa näitä maksuja. Sen vuoksi on asianmukaista, että myös tämän asetuksen säännösten mukaan maksettu korvaus vapautetaan valtiontukea koskevasta ilmoitusmenettelystä.

(28) Tämän asetuksen toimivuuden parantamiseksi saatujen kokemusten perusteella, komission olisi annettava kertomus yhteisön lainsäädännön vaikutuksesta ja tämän asetuksen soveltamisesta.

(29) Koska jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja liikenteenharjoittajat tarvitsevat aikaa sopeutuakseen tämän asetuksen säännöksiin, olisi annettava säännökset siirtymäkausijärjestelyistä.

(30) Yhteisön kansainvälisten velvoitteiden vuoksi tietyille kolmansista maista tuleville liikenteenharjoittajille on myönnetty tietyillä edellytyksillä pääsy jäsenvaltioiden julkisen liikenteen markkinoille. Tällä asetuksella ei rajoiteta tätä pääsyä.

(31) Tällä asetuksella korvataan asetus (ETY) N:o 1191/69, joka olisi sen vuoksi kumottava.

([1]) EYVL L 61, 5.3.1977, s. 26. Direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/50/EY (EYVL L 201, 17.7.1998, s. 88).

([2]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

(32) Tuen myöntämisestä rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteeseen 4 päivänä kesäkuuta 1970 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1107/70 [1] sisältää säännöksen, joka koskee korvausta julkisten palvelujen käsitteeseen kuuluvien velvoitteiden täyttämisestä. Tämä säännös, jossa nimenomaan ennakoidaan yhteisön uusien sääntöjen voimaantuloa, on nyt tarpeeton, minkä vuoksi se olisi poistettava,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan rautateiden, maanteiden ja sisävesien julkisen henkilöliikenteen kansalliseen ja kansainväliseen harjoittamiseen. Asetuksessa vahvistetaan ehdot, joilla toimivaltaiset viranomaiset voivat korvata liikenteenharjoittajille julkisen palvelun vaatimusten täyttämisestä aiheutuvat kustannukset ja joilla ne voivat myöntää yksinoikeuksia julkisen henkilöliikenteen harjoittamiseen. Olisi yleensä pyrittävä aiheellisiin julkisen liikenteen tavoitteisiin säännellyn kilpailun puitteissa.

2 artikla

Suhde julkisia hankintoja koskevaan lainsäädäntöön

Tämä asetus ei rajoita toimivaltaisten viranomaisten velvoitteita, jotka johtuvat direktiiveistä 92/50/ETY ja 93/38/ETY.

Jos julkisia palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta on jommankumman direktiivin mukaan järjestettävä tarjouskilpailu, kyseisen sopimuksen tekemiseen ei sovelleta tämän asetuksen 6 artiklan 1 kohtaa, 7 artiklaa, 8 artiklaa, 12 artiklaa, 13 artiklan 1 ja 2 kohtaa eikä 14 artiklaa.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

a) ”toimivaltaisella viranomaisella” kaikkia valtion elimiä, joilla on valtuudet puuttua julkisen henkilöliikenteen markkinoihin, tai kaikkia muita elimiä, joille on annettu tällaiset valtion valtuudet;

b) ”suoraan tekemisellä” sopimuksen tietylle liikenteenharjoittajalle sellaisen menettelyn perusteella, johon mikään muu liikenteenharjoittaja ei voi osallistua;

c) ”yksinoikeudella” oikeutta, joka antaa liikenteenharjoittajalle valtuudet tuottaa tietyntyyppisiä henkilöliikennepalveluja tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja jolla suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat;

d) ”integroiduilla palveluilla” raideliikenne- ja linja-autopalveluja, joita tarjoaa yhdessä ja suoraan yksi liikenteenharjoittaja yhden julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ehdoilla ja yksi työntekijäryhmä, jonka jäsenillä on sama sopimusoikeudellinen asema, ja joista pidetään yhtä toimintokirjanpitoa ja joissa käytetään samaa tiedotuspalvelua, lippujärjestelmää ja aikataulua;

e) ”liikenteenharjoittajalla” julkis- tai yksityisoikeudellista yritystä, joka tarjoaa julkisen henkilöliikenteen palveluja, tai julkisen hallinnon osaa, joka tarjoaa julkisen henkilöliikenteen palveluja;

f) ”takaisinmaksuajalla” aikaa, jonka kuluessa tietystä omaisuudesta liikenteenharjoittajalle aiheutuneiden nettokustannusten, joista on vähennetty mahdollinen jälleenmyyntiarvo, odotetaan sopivien diskonttokorkojen perusteella ylittävän nettotulot, jotka liikenteenharjoittaja on saanut kyseisen omaisuuden avulla erityisesti matkustajilta ja viranomaisilta;

g) ”julkisella henkilöliikenteellä” liikennepalvelua, jota tarjotaan yleisölle yhtäjaksoisesti;

h) ”julkisia palveluhankintoja koskevalla sopimuksella” toimivaltaisen viranomaisen ja liikenteenharjoittajan välistä oikeudellisesti sitovaa sopimusta, joka tehdään julkisen palvelun vaatimusten täyttämiseksi; tässä asetuksessa julkisia palveluhankintoja koskevalla sopimuksella tarkoitetaan myös

   i) sopimusta, joka sisältyy liikenteenharjoittajan ennakolta antamalla suostumuksella tehtyyn päätökseen, jolla toimivaltainen viranomainen uskoo liikenteenharjoittajalle palvelujen toimittamisen, tai

   ii) ehtoja, jotka liittyvät toimivaltaisen viranomaisen tekemään päätökseen, jolla palvelujen toimittaminen uskotaan saman julkisen hallinnon osana olevalle liikenteenharjoittajalle;

i) ”julkisen palvelun vaatimuksella” vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa riittävien julkisen henkilöliikenteen palvelujen varmistamiseksi;

j) julkisen henkilöliikenteen palvelun, reitin, sopimuksen, korvausjärjestelmän tai markkinoiden ”arvolla” liikenteenharjoittajan tai liikenteenharjoittajien saamaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa, mukaan lukien erityisesti julkiselta sektorilta saatu taloudellinen korvaus ja kaikki matkustajilta saadut tulot, joita ei siirretä kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle.

[1] EYVL L 130, 15.6.1970, s. 1. Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 543/97 (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 6).

II LUKU

JULKISEN HENKILÖLIIKENTEEN LAADUN VARMISTAMINEN

4 artikla

1. Tätä asetusta soveltaessaan toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava riittävät julkisen henkilöliikenteen palvelut, jotka ovat korkealuokkaisia ja helposti saatavilla, tekemällä julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia III luvun mukaisesti tai asettamalla julkisen henkilöliikenteen harjoittamista koskevia vähimmäisvaatimuksia IV luvun mukaisesti.

2. Arvioidessaan julkisten henkilöliikennepalvelujen riittävyyttä, määritellessään valinta- ja myöntämisperusteita ja tehdessään julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon ainakin seuraavat perusteet:

a) kuluttajansuojaan liittyvät tekijät, mukaan lukien palvelujen käyttömahdollisuus niiden taajuuden, nopeuden, täsmällisyyden, luotettavuuden, verkon laajuuden ja tarjottavan palvelutiedon osalta;

b) eri käyttäjäryhmiä koskevien tariffien suuruus sekä tariffien avoimuus;

c) eri liikennepalvelujen välinen integraatio, mukaan lukien tiedon, matkalippujen, aikataulujen, kuluttajan oikeuksien sekä vaihtopysäkkien käytön integrointi;

d) liikuntarajoitteisten mahdollisuudet käyttää palveluja;

e) ympäristötekijät, mukaan lukien ilman epäpuhtauspäästöjä sekä melu- ja kasvihuonekaasupäästöjä koskevat paikalliset, kansalliset ja kansainväliset normit;

f) alueiden tasapainoinen kehitys;

g) harvaan asuttujen seutujen asukkaiden liikennetarpeet;

h) matkustajien terveys ja turvallisuus;

i) henkilöstön pätevyys ja

j) tapa, jolla valitukset käsitellään, matkustajien ja liikenteenharjoittajien väliset riidat ratkaistaan ja palvelun puutteet hyvitetään.

3. Julkisen henkilöliikenteen palveluista vastaavien liikenteenharjoittajien on annettava pyynnöstä käyttöön täydelliset ja ajantasaiset tiedot palvelujen aikatauluista, tariffeista sekä siitä, miten henkilöt, joilla on erilaisia liikuntarajoitteita, voivat käyttää kyseisiä palveluja. Liikenteenharjoittajat saavat periä tästä ainoastaan sellaisen maksun, joka kattaa tiedon tarjonnasta aiheutuvat hallinnolliset rajakustannukset.

III LUKU

JULKISIA PALVELUHANKINTOJA KOSKEVAT SOPIMUKSET

5 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten pakollinen käyttö

Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus on tehtävä kaiken sellaisen taloudellisen korvauksen maksamisesta, jolla hyvitetään julkisen palvelun vaatimusten täyttämisestä aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien korvaus omaisuuden käytön muodossa, kun tämä lasketaan alle markkinahintojen, ja lukuun ottamatta korvausta, joka maksetaan julkisen henkilöliikenteen harjoittamista koskevien yleisten sääntöjen noudattamisesta 10 artiklan mukaisesti.

Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus on myös tehtävä kaikkien yksinoikeuksien myöntämisestä.

6 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen

Kun julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia tehdään tämän asetuksen mukaisesti, niiden on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) Sopimuksista on järjestettävä tarjouskilpailut, lukuun ottamatta 7 ja 8 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

b) Sopimuksissa on määrättävä, että liikenteenharjoittaja vastaa ainakin sellaisten palvelujen toimittamisesta aiheutuvista kustannuksista, joita julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus koskee, mukaan lukien erityisesti henkilöstökustannukset, energiakustannukset sekä ajoneuvojen ja liikkuvan kaluston ylläpito- ja korjauskustannukset.

c) Sopimusten on oltava määräaikaisia. Niiden voimassaoloaika saa olla enintään viisi vuotta. Takaisinmaksuaika voidaan ottaa sopimuksen voimassaoloajassa huomioon. Jos kuitenkin

   i) sopimus velvoittaa liikenteenharjoittajan hankkimaan raideliikenteen liikkuvaa kalustoa, muita teknisesti pitkälle kehittyneitä ajoneuvoja tai infrastruktuuria, joka liittyy tai jotka liittyvät erityisiin maantieteellisesti määriteltyihin liikennepalveluihin; ja

   ii) tämän omaisuuden takaisinmaksuaika on liikenteenharjoittajan osalta pitempi kuin viisi vuotta.

Sopimuksessa on tällaisissa tapauksissa otettava huomioon myös kyseisen omaisuuden arvon suhteellinen taloudellinen merkitys suhteessa sopimuksen piiriin kuuluvien palvelujen arvioituun kokonaisarvoon.

d) Liikenteenharjoittajat on velvoitettava sopimuksissa antamaan toimivaltaisille viranomaisille vuosittain ja kunkin reitin osalta erikseen tiedot tarjotuista palveluista, veloitetuista tariffeista, kuljetettujen matkustajien määrästä ja vastaanotetuista valituksista.

7 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen suoraan

1. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti ja 3 kohdan mukaisesti päättää tehdä suoraan julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia rautatie, metro- tai kevyen raideliikenteen palveluista, jollei raideliikennettä koskevia kansallisia tai kansainvälisiä turvallisuusvaatimuksia voida täyttää muulla tavalla.

2. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti ja 3 kohdan mukaisesti päättää tehdä suoraan julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia metro- tai kevyen raideliikenteen palveluista, jos muihin järjestelyihin liittyisi lisäkustannuksia, joita aiheutuisi liikenteenharjoittajan ja infrastruktuurin hallinnon välisen yhteensovittamisen ylläpidosta, ja näiden kustannusten vastineeksi ei saataisi lisäetuja.

3. Toimivaltaiset viranomaiset, jotka aikovat tehdä sopimuksen 1 tai 2 kohdan säännösten mukaisesti, on julkistettava ennakolta vähintään yksi vuosi aikaisemmin ja 13 artiklan mukaisesti asiaa koskeva alustava päätöksensä sekä todisteet ja selvitykset, joihin ne ovat perustaneet tämän alustavan päätöksensä.

4. Jos liikenteenharjoittaja tarjoaa tämän asetuksen voimaantulopäivänä suoraan integroituja palveluja, mukaan lukien linja-autopalvelut, ja 1 tai 2 kohdan ehdot täytetään, toimivaltainen viranomainen voi sisällyttää liikenteenharjoittajan muut kuin raideliikennepalvelut julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, joka tehdään suoraan kyseiselle liikenteenharjoittajalle, sillä ehdolla, että kyseinen jäsenvaltio antaa hyväksyntänsä ja tiedottaa tästä komissiolle ilmoittaen perustelut ja asianmukaiset vertailevat suoritusindikaattorit.

5. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti päättää tehdä suoraan julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia palveluista, joiden keskimääräinen ennakoitu vuosittainen arvo on alle 400 000 euroa. Jos toimivaltainen viranomainen sisällyttää kaikki julkisen palvelun vaatimuksensa yhteen julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, se voi päättää tehdä suoraan tämän julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen, jos sopimuksen ennakoitu vuosittainen arvo on alle 800 000 euroa.

Mitään tiettyä palvelumäärää koskevaa vaatimusta ei saa osittaa tarjouskilpailun välttämiseksi.

6. Jos liikenteenharjoittaja ehdottaa uutta aloitetta, jonka ansiosta tiettyä palvelua tarjottaisiin alueella, jolla sellaista ei ole, toimivaltainen viranomainen voi tehdä suoraan kyseiselle liikenteenharjoittajalle yksinoikeuden tämän uuden palvelun tarjoamiseen sillä ehdolla, ettei kyseisestä palvelusta makseta taloudellista korvausta minkään julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ehtojen mukaisesti.

Julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus voidaan tehdä suoraan tietystä palvelusta ainoastaan yhden kerran ensimmäisessä alakohdassa asetetuilla ehdoilla.

8 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekeminen laatuvertailun perusteella

Toimivaltainen viranomainen voi tehdä julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ilman tarjouskilpailumenettelyä seuraavilla ehdoilla, kun sopimus koskee palvelua, joka rajoittuu yksittäiseen reittiin ja josta ei makseta taloudellista korvausta minkään julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ehtojen mukaisesti:

a) on julkaistu ilmoitus, jossa on pyydetty jättämään ehdotuksia, ja

b) tämän perusteella viranomainen on valinnut, verrattuaan vastaanotettujen ehdotusten laatua, liikenteenharjoittajan tai liikenteenharjoittajat, joka tai jotka tarjoavat yleisölle parhaan palvelun.

9 artikla

Suojatoimenpiteet

1. Toimivaltainen viranomainen voi vaatia, että valittu liikenteenharjoittajan tekee kolmansille osapuolille, jotka eivät kuulu samaan konserniin, alihankintasopimuksia, jotka koskevat määrättyä osuutta sopimuksen piiriin kuuluvista palveluista. Tämä alihankintavaatimus voi koskea enintään puolta sopimuksen piiriin kuuluvien palvelujen arvosta.

2. Toimivaltainen viranomainen voi päättää olla tekemättä julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia liikenteenharjoittajalle, joka voisi siten saada suuremman osuuden kuin neljänneksen asianomaisista julkisten henkilöliikennepalvelujen markkinoista.

3. Kun julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen sisältyy yksinoikeus, toimivaltainen viranomainen voi vaatia, että valittu liikenteenharjoittaja tarjoaa kyseisten palvelujen tarjontaan aikaisemmin osallistuneelle henkilöstölle oikeudet, joista se olisi nauttinut, jos olisi tapahtunut direktiivissä 77/187/ETY tarkoitettu luovutus. Viranomaisen on ilmoitettava, mistä henkilöstöstä on kyse, ja annettava yksityiskohtaiset tiedot sen sopimusperusteisista oikeuksista.

4. Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia, että valittu liikenteenharjoittaja sijoittautuu kyseiseen jäsenvaltioon, lukuun ottamatta tapauksia, joissa palvelujen tarjoamisen vapaus vahvistetaan perustamissopimuksen 71 artiklan nojalla annetussa yhteisön lainsäädännössä. Toimivaltaiset viranomaiset, jotka tekevät julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia, eivät saa kuitenkaan syrjiä muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita mahdollisia liikenteenharjoittajia sillä perusteella, etteivät ne ole vielä sijoittautuneet kyseiseen jäsenvaltioon tai ettei niille ole vielä myönnetty palvelujen tuottamiseen toimilupaa.

5. Kun toimivaltaiset viranomaiset soveltavat jotakin 1–4 kohdassa asetetuista ehdoista, niiden on ilmoitettava mahdollisille liikenteenharjoittajille kaikki asiaa koskevat yksityiskohdat julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen tekomenettelyn alussa.

IV LUKU

JULKISEN HENKILÖLIIKENTEEN HARJOITTAMISTA KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

10 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset voivat asettaa yleisiä sääntöjä tai vähimmäisvaatimuksia, joita kaikkien liikenteenharjoittajien on noudatettava, sanotun kuitenkaan rajoittamatta julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia, jotka on tehty III luvun mukaisesti. Näitä sääntöjä tai vaatimuksia on sovellettava erotuksetta kaikkiin samankaltaisiin liikennepalveluihin sillä maantieteellisellä alueella, josta viranomainen vastaa. Tällaisissa yleisissä säännöissä tai vähimmäisvaatimuksissa voidaan määrätä korvauksesta, jolla hyvitetään sääntöjen tai vaatimusten noudattamisesta aiheutuvat kustannukset, seuraavilla ehdoilla:

a) Jos säännöllä tai vaatimuksella rajoitetaan tariffeja, rajoitukset saavat koskea ainoastaan tiettyjä matkustajaluokkia.

b) Määrä, jonka kyseisen säännön tai vaatimuksen piiriin kuuluvalla alueella toimiva liikenteenharjoittaja on saanut korvauksena yleisten sääntöjen tai vaatimusten noudattamisesta, ei saa olla yhden vuoden aikana enempää kuin viidesosa kyseisen liikenteenharjoittajan tällä alueella tarjoamien palvelujen arvosta.

c) Kaikki liikenteenharjoittajat voivat saada korvausta syrjimättömillä perusteilla.

V LUKU

MENETTELYKYSYMYKSET

11 artikla

Ilmoittaminen

Tämän asetuksen mukaisesti maksettuun korvaukseen ei sovelleta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdassa määrättyä ilmoitusmenettelyä.

12 artikla

Tekomenettelyt

1. Tarjouskilpailuissa tai laadunvalvonnassa noudatettavan menettelyn on oltava oikeudenmukainen, avoin ja syrjimätön.

2. Menettelyyn on kuuluttava 13 artiklan mukainen julkaiseminen.

3. Tarjouskilpailujen osalta menettelyyn on sisällyttävä

a) valintaperusteet, joissa määritellään viranomaisen vähimmäisvaatimukset, ottaen huomioon 4 artiklan 2 kohdassa esitetyt perusteet;

b) tekoperusteet, joissa määritellään, millä perusteilla viranomainen tekee valinnan valintaperusteiden mukaisista tarjouksista, ottaen huomioon 4 artiklan 2 kohdassa esitetyt perusteet, ja

c) tekniset eritelmät, joissa asetetaan julkisen palvelun vaatimukset, joita sopimus koskee, ja joissa ilmoitetaan varat, jotka on määrä antaa tarjouskilpailun voittajan käyttöön, sekä asiaa koskevat ehdot.

Tarjouspyyntöä koskevan ilmoituksen lähettämisen ja tarjousten viimeisen vastaanottoajankohdan välisen ajan on oltava vähintään 52 päivää.

4. Toimivaltaisten viranomaisten on sisällytettävä mahdollisille liikenteenharjoittajille toimittamiinsa tietoihin kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot, jotka niillä on hallussaan julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten ehtojen mukaisesti ja jotka koskevat liikenteenharjoittajien palveluja, tariffeja ja matkustajamääriä viimeisten viiden vuoden aikana.

13 artikla

Avoimuus

1. Tämän asetuksen mukaisesti annetut ilmoitukset sekä tehdyt päätökset ja alustavat päätökset on julkaistava asianmukaisella tavalla, ja alustavista ja muista päätöksistä on ilmoitettava syyt, joihin ne perustuvat.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on lähetettävä sopivimpien kanavien kautta Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistavaksi ilmoitukset ja päätökset, jotka koskevat sellaisia julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia ja korvausjärjestelmiä, joiden arvioitu vuosittainen arvo on vähintään 400 000 euroa tai 800 000 euroa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua korkeampaa kynnysarvoa on sovellettava ainoastaan, jos toimivaltainen viranomainen on sisällyttänyt kaikki julkisia palveluhankintoja koskevat vaatimukset yhteen julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava pyynnöstä saataville

a) kaikkiin tekemiinsä julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sisältyvät ehdot;

b) kaikkiin asettamiinsa julkisen liikenteen harjoittamista koskeviin yleisiin sääntöihin sisältyvät ehdot ja

c) liikenteenharjoittajien palveluja, tariffeja ja matkustajamääriä koskevat tiedot, jotka viranomaisilla on hallussaan julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten ehtojen mukaisesti.

4. Viranomaisten on säilytettävä vähintään kymmenen vuoden ajan julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten kaikkia tekomenettelyjä koskevat asiakirjat, jotta ne voisivat myöhemmin perustella päätöksiään. Niiden on annettava asianomaisten osapuolten pyynnöstä käyttöön tiivistelmät näistä asiakirjoista.

5. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle joka vuosi maaliskuun loppuun mennessä

a) edellistä vuotta koskeva tiivistelmä toimivaltaisten viranomaisten tekemien julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten määrästä, ennakoidusta arvosta ja voimassaoloajasta ja erotettava siinä toisistaan rautatie-, maantie- ja sisävesiliikenteen palvelut sekä tarjouskilpailun perusteella, laatuvertailun perusteella ja suoraan tehdyt sopimukset, ja

b) tiivistelmä sellaisten yleisten sääntöjen tai vähimmäisvaatimusten soveltamisalasta ja laajuudesta, jotka olivat voimassa edellisenä vuonna ja joiden noudattamisesta maksettiin korvausta, sekä tiedot maksetun korvauksen määrästä.

14 artikla

Valitukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liikenteenharjoittajilla ja muilla asianomaisilla osapuolilla on oikeus valittaa julkiseen elimeen toimivaltaisen viranomaisen tämän asetuksen mukaisesti tekemistä päätöksistä ja alustavista päätöksistä. Kyseisen elimen on oltava organisaationsa, rahoituksensa, oikeudellisen rakenteensa ja päätöksentekonsa osalta riippumaton kaikista asianomaisista toimivaltaisista viranomaisista ja kaikista liikenteenharjoittajista.

2. Valituselimillä on oltava valtuudet pyytää toimivaltaisilta viranomaisilta, yrityksiltä ja mahdollisilta kolmansilta asiaa koskevia tietoja kyseisessä jäsenvaltiossa. Nämä tiedot on toimitettava ilman kohtuuttomia viipeitä.

3. Valituselimiltä on edellytettävä, että ne käsittelevät mahdolliset valitukset ja ryhtyvät toimiin tilanteen korjaamiseksi kahden kuukauden kuluessa kaikkien tietojen vastaanottamisesta.

4. Sen mukaan, mitä 5 kohdassa säädetään, valituselinten päätösten on sidottava kaikkia osapuolia, joita kyseiset päätökset koskevat.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että valituselinten päätökset voidaan tarkistaa oikeudellisesti.

15 artikla

Kirjanpitosäännökset

1. Palveluja, joista on tehty tietyn toimivaltaisen viranomaisen kanssa julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia, on käsiteltävä kirjanpitotarkoituksia varten yksittäisenä toimena, ja ne on kirjattava erillisenä kirjanpitokokonaisuutena, joka on erillinen yrityksen mahdollisista muista toimista riippumatta siitä, liittyvätkö kyseiset toimet henkilöliikenteeseen.

2. Kunkin kirjanpitokokonaisuuden on täytettävä seuraavat ehdot:

a) toimintokirjanpidon on oltava erillinen;

b) kuhunkin toimeen liittyvät yleiskustannusten, varojen ja velkojen osuudet on kirjattava niiden tosiasiallisen käytön mukaan;

c) kustannuslaskentaperiaatteet, joiden mukaisesti erillistä kirjaa pidetään, on määriteltävä selkeästi;

d) menoja on kunkin toimen osalta tasapainotettava kyseessä olevista palveluista saatavalla liiketoiminnan tuotolla ja maksuilla, jotka viranomaiset suorittavat korvauksena kyseisten julkisen palvelun vaatimusten täyttämisestä aiheutuneista kustannuksista, ilman mahdollisuutta tehdä siirtoja muihin toimiin.

3. Liikenteenharjoittajat, jotka saavat korvausta liikenteen harjoittamista koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamisesta 10 artiklan mukaisesti, on ilmoitettava kirjanpidossaan erikseen kustannukset, joita niille aiheutuu kyseisen yleisen säännön tai vaatimuksen noudattamisesta; lisätulot, jotka ne saavat säännön tai vaatimuksen noudattamisen tuloksena, sekä maksettu korvaus. Maksetulla korvauksella ja saaduilla lisätuloilla on tasapainotettava aiheutuneet kustannukset ilman mahdollisuutta tehdä siirtoja muihin toimiin, joihin ei sovelleta kyseistä sääntöä tai vaatimusta.

VI LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

Korvaus

Lukuun ottamatta tapauksia, joissa julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset on tehty tarjouskilpailumenettelyä noudattaen, toimivaltaiset viranomaiset eivät saa koskaan antaa suurempia korvauksia tai soveltaa lievempiä menettelyjä kuin liitteen I säännöissä edellytetään.

17 artikla

Siirtymätoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että muut kuin tämän asetuksen säännösten mukaiset järjestelmät, sopimukset ja järjestelyt lakkaavat olemasta voimassa kolmen vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta.

2. Jos liikenteenharjoittaja on tämän asetuksen voimaantulopäivänä julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen ehtojen mukaan velvollinen investoimaan raideinfrastruktuuriin ja kyseisen infrastruktuurin takaisinmaksuajasta on vielä yli kolme vuotta jäljellä, toimivaltainen viranomainen voi pidentää 1 kohdassa vahvistettua kolmen vuoden siirtymäkautta enintään kolmella vuodella ottaen huomioon tämän takaisinmaksuajan ja kyseisen omaisuuden suhteellisen taloudellisen merkityksen suhteessa sopimuksen piiriin kuuluvien palvelujen arvioituun kokonaisarvoon.

3. Siihen päivään saakka, jona 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut järjestelmät, sopimukset ja järjestelyt lakkaavat olemasta voimassa, jokaiseen niistä sovelletaan edelleen niitä asetuksen (ETY) N:o 1191/69 säännöksiä, joita siihen sovellettiin ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Artikel 18

Liikenteenharjoittajat liitteessä II luetelluista maista

Liitteessä II luetelluista maista tulevia liikenteenharjoittajia on tämän asetuksen tarkoituksia varten kohdeltava yhteisön yrityksinä kunkin tällaisen maan ja yhteisön välisen sopimuksen ehtojen ja edellytysten mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 artiklan 4 kohdan soveltamista. Komissio ajantasaistaa kyseisen liitteen, kun yhteisön kansainvälisissä velvoitteissa tapahtuvat muutokset sitä edellyttävät, julkaisemalla ilmoituksen *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* L-sarjassa.

19 artikla

1. Jäsenvaltioiden on kuultava komissiota mahdollisista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi.

2. Komissio laatii viiden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta kertomuksen siitä, miten asetusta on sovellettu jäsenvaltioissa ja mitä seurauksia siitä on ollut matkustajille, ja ehdottaa tarvittaessa asetukseen tehtäviä muutoksia. Kertomus sisältää selvityksen siitä, miten 7 artiklan 4 kohdassa vahvistettu vapautus on toiminut.

20 artikla

Kumoaminen ja muuttaminen

1. Kumotaan asetus (ETY) N:o 1191/69.

2. Poistetaan asetuksen (ETY) N:o 1107/70 3 artiklan 2 kohta.

21 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

LIITE I

Korvausta koskevat säännöt sellaisia tapauksia varten, joissa ei ole noudatettu tarjouskilpailumenettelyä

1. Jos toimivaltainen viranomainen suorittaa liikenteenharjoittajalle taloudellisen korvauksen tämän asetuksen mukaisesta julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisestä ja jos korvaus ei perustu julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, joka on tehty tarjouskilpailumenettelyä noudattaen, kyseisen korvauksen määrä ei saa ylittää julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisen taloudellista nettovaikutusta, joka on laskettu tässä liitteessä asetettujen sääntöjen mukaisesti.

2. Taloudellisen nettovaikutuksen on oltava seuraavien osatekijöiden summa:

   i) vaikutukset, joita julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisellä on liikenteenharjoittajan menoihin (säästyneet kustannukset, joista vähennetään aiheutuneet lisämenot) ja

   ii) vaikutukset, joita julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisellä on liikenteenharjoittajan tuloihin (ansaitut lisätulot, joista vähennetään menetetyt tulot).

3. Taloudellinen nettovaikutus on määritettävä ottaen huomioon vaikutukset, joita julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisellä on liikenteenharjoittajan koko toimintaan.

4. Taloudellinen nettovaikutus on laskettava vertaamalla tilannetta, jossa julkisen palvelun vaatimus on täytetty, sellaiseen tilanteeseen, joka olisi syntynyt, jollei vaatimusta olisi täytetty ja jos palvelut, joita kyseinen vaatimus koskee, määräytyisivät sen sijaan kaupallisten perusteiden mukaisesti.

5. On laskettava arvioidut tariffin mukaiset hinnat, matkustajamäärät ja kustannukset sellaisen tilanteen kannalta, joka olisi syntynyt, jollei julkisen palvelun vaatimusta olisi täytetty (vertauskohta).

6. Vertauskohta voidaan laskea

   i) käyttämällä sellaista tilannetta koskevia tietoja, joka vallitsi ennen kuin liikenteenharjoittaja alkoi täyttää julkisen palvelun velvoitetta, jolleivät olosuhteet ole muuttuneet niin paljon, etteivät kyseiset tiedot anna luotettavia viitteitä nykyisistä tariffin mukaisista hinnoista, matkustajamääristä ja kustannuksista, tai

ii) vertaamalla tietoja sellaisia vertailukelpoisia palveluja koskeviin tietoihin, joita tuotetaan kaupalliselta pohjalta, tai

iii) arvioimalla palvelujen kustannuksia ja niiden kysyntää.

Vertauskohtaa laskettaessa on otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisiin liikennemarkkinoihin vaikuttavat suuntaukset.

7. Laskettaessa vaikutuksia, joita julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisellä on tuloihin, on otettava huomioon erityisesti tariffeissa ja matkustajamäärissä tapahtuneet muutokset. Laskelmassa on otettava huomioon, miten kyseisen vaatimuksen täyttäminen ja siitä johtuvat toimitettujen palvelujen laadun, määrän ja hinnan muutokset vaikuttavat liikennepalvelujen kysyntään. Tätä arviointia ei saa rajoittaa vaikutuksiin, jotka kohdistuvat verkon siihen osaan, jossa vaatimus täytetään suoraan, vaan siinä on arvioitava myös verkon muihin osiin kohdistuvia vaikutuksia.

8. Vaikutukset, jotka julkisen palvelun vaatimuksen täyttämisellä on kustannuksiin, on laskettava samalla tavalla kuin tuloihin kohdistuvat vaikutukset. Jos vaatimus koskee ainoastaan joitakin liikenteenharjoittajan tarjoamia palveluja, yleiskustannusten kaltaiset yhteiskustannukset on jaettava kyseisten palvelujen ja muiden palvelujen kesken suhteessa kunkin palvelukokonaisuuden arvoon.

9. Laskettaessa julkisen palvelun vaatimusten täyttämisestä aiheutuvia kustannuksia on edellytettävä, että liikenteenharjoittaja hoitaa yritystään tehokkaasti ja että tarjottavien liikennepalvelujen laatu on riittävä.

Korvauksen määrä on vahvistettava etukäteen sopimuksen tai korvausjärjestelmän voimassaoloajaksi paitsi silloin, kun sopimuksessa tai järjestelmässä määrätään, että korvauksen määrää on tarkistettava ennalta määrättyjen tekijöiden perusteella. Korvauksen määrä on joka tapauksessa vahvistettava vähintään yhdeksi vuodeksi.

Julkisen palvelun vaatimuksen noudattamisesta voidaan maksaa korvausta ainoastaan siinä tapauksessa, ettei kyseinen liikenteenharjoittaja täyttäisi omien taloudellisten etujensa vuoksi kyseistä vaatimusta ilman tätä korvausta tai ettei se täyttäisi sitä samassa laajuudessa tai samoilla ehdoilla.

LIITE II

Maat, joista tulevia liikenteenharjoittajia kohdellaan tämän asetuksen tarkoituksia varten yhteisön yrityksinä 18 artiklan mukaisesti:

Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro.